

ROVANIEMEN HALLINTO-OIKEUS
Valtakatu 17, Oikeustalo
PL 8112
96101 ROVANIEMI
Puhelin 010 36 42900, Faksi 010 36 42995
Sähköposti rovaniemi.hao@oikeus.fi

LAUSUNTO

HKA 11/2011

9.9.2011

H 00006/11

Oikeusministeriö

Oikeusministeriön kirje 20.6.2011, OM 8/41/2011

LUONNOS HALLITUKSEN ESITYKSEKSI OIKEUDENKÄYNNIN VIIVÄSTYMISESTÄ ANNETUN LAIN JA HALLINTOLAINKÄYTTÖLAIN MUUTTAMISESTA

Rovaniemen hallinto-oikeus esittää pyydettyinä lausuntonaan kunnioittavasti seuraavaa:

Hallituksen esitystä koskevassa luonnoksessa on esitetty oikeudenkäynnin viivästymistä koskevan lain laajentamista koskemaan myös hallintolainkäyttöä. Lisäksi hallintolainkäyttölakiin esitetään lisättäväksi säännös siitä, että hallintotuomioistuimen tulisi asianosaisen pyynnöstä ilmoittaa hänelle arvio asian käsittelyajasta.

Hallinto-oikeus pitää tärkeänä edellä mainitun lain soveltamisalan laajentamista mahdollisimman pian koskemaan myös hallintolainkäyttöä. On kuitenkin syytä todeta, että ensisijaisesti oikeussuoja oikeudenkäyntien viivästymistä vastaan tulisi järjestää jo etukäteen asianmukaisilla ja riittävillä resursseilla niin, että jälkikäteisiin oikeussuojakeinoihin jouduttaisiin turvautumaan ainoastaan poikkeuksellisesti.

Hallinto-oikeus yhtyy hallituksen esitystä koskevaan luonnokseen perusteluihin kiinnittäen vielä huomiota seuraaviin seikkoihin:

Luonnoksen 4 §:ää (pitäisi olla 5 §) koskevissa perusteluissa (s. 21) on todettu, että niissä asioissa, joissa valitus tehdään poikkeuksellisesti hallintoviranomaiselle, hyvitystä oikeudenkäynnin viivästymisestä voitaisiin vaatia vasta siinä vaiheessa, kun oikeudenkäynti jatkuu uuden valituksen johdosta tuomioistuimessa tai siihen rinnastettavassa muutoksenhakulautakunnassa. Tämä tarkoittaisi sitä, että jos valitusasian käsittely hallintoviranomaisessa on viivästynyt, mutta valitus on silti tullut hyväksytyksi, asianosainen ei voisi vaatia hyvitystä lainkaan koska asiassa ei tulisi enää tehtäväksi uutta valitusta. Näin ollen asianosaisen oikeussuoja on tältä osin puutteellinen.

Luonnoksessa on esitetty hallintolainkäyttölakiin lisättäväksi käsittelyaikaarviota koskeva uusi 30 a §, joka mahdollistaisi useamman käsittelyaika-arvioinnin tekemisen. Pyyntöjen rajaaminen yhteen ainakin ennen arvioidun

käsittelyajan päättymistä saattaisi olla perusteltua shikaaninluontoisten pyyntöjen ehkäisemiseksi. Todellista tarvetta useammalle pyynnölle ei liene olemassa. Jos kerran annettu käsittelyaika-arvio osoittautuisi paikkansa pitämättömäksi, valitusviranomainen olisi tästä ilmeisesti ilmoitusvelvollinen ja asianosainen pysyisi näin käsittelyajan suhteen tilanteen tasalla.

Luonnoksen mukaan hallintolainkäyttöasioissa haettaisiin muutosta hyvitysvaatimuksen johdosta annettuun ratkaisuun kuten pääasiassa (oikeudenkäynnin viivästymisen hyvittämisestä annetun lain 11 § 1 momentti). Samanlainen muutoksenhakutie pääasiassa ja hyvitysassiassa ei välttämättä ole kaikissa tapauksissa perusteltua. Esimerkiksi erilaisia maksuja koskevissa asioissa on muutoksenhakukiello korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Hyvitysvaatimuksen osalta muutoksenhaun salliminen voisi tulla kysymykseen asianosaiselle erityisen merkityksellisessä asiassa, esimerkiksi oikeudenkäynnin viivästyessä laitoshoitomaksujen palauttamista usealta vuodelta koskevassa valitusasiassa.

Kysymyksessä olevan uudistuksen voidaan arvioida lisäävän hallintotuomioistuinten työmäärää, vaikka se ei pelkästään tämän uudistuksen johdosta muodostu kovin suureksi. Asialla on kuitenkin merkitystä, kun otetaan huomioon myös muut hallinto-oikeuksien työmäärää lisäävät lainuudistukset, joita viime aikoina on tehty. Tämä tulisi ottaa huomioon resursseja arvioitaessa.

Ylituomari

Pirkko Wesslin-Nenonen

Hallinto-oikeustuomari

Antti Pekkala